

Î N C H E I E R E

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea Comercială „Remih & Co” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Placinta Grigorii,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale Remih & Co” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspecției Ecologice Criuleni cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Inspecția Ecologică Criuleni, casată hotărârea Judecătoriei Criuleni din 31 iulie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 13 iulie 2015, SC „Remih & Co” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției Ecologice Criuleni cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii SC „Remih & Co” SRL a invocat că la data de 18 mai 2015 i-a fost adusă la cunoștință hotărârea Inspecției Ecologice Criuleni din 11 mai 2015 prin care au fost sistate lucrările de extragere a zăcămintelor minerale din extravilanul satului Slobozia-Dușca raionul Criuleni pe care le efectua.

Menționează că nu este de acord cu hotărârea respectivă și o consideră ilegală și pasibilă de anulare din motiv că contravine actelor anterioare emise de pârât și afectează interesele economice ale societății.

La data de 19 mai 2015 a depus o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea hotărârii contestate, însă nu a primit nici un răspuns.

În drept, își întemeiază cerințele în baza art. art. 16, 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ.

Solicită constatarea ilegalității refuzul Inspecției Ecologice Criuleni de a soluționa cererea prealabilă din 19 mai 2015, și anularea hotărârii din 11 mai 2015 „Cu privire la sistarea activității de extragere a substanțelor minerale utile de către SC „Remih & Co” SRL din extravilanul s. Slobozia-Dușca r-nul Criuleni”.

În cadrul dezbaterilor judiciare SC „Remih & Co” SRL a depus cerere de completare a temeiurilor acțiunii invocând că în motivarea hotărârii contestate se menționează că pentru efectuarea lucrărilor de extragere a zăcămintelor minerale societatea este obligată să schimbe destinația terenului din teren agricol în altă categorie de teren însă, în hotărâre nu este indicat în baza cărei norme legale Inspekția Ecologică Criuleni a făcut o astfel de concluzie.

Consideră că constatarea Inspekției Ecologice Criuleni în acest sens este lipsită de temei, deoarece schimbarea destinației terenurilor nu ține de competența societății.

Totodată susține reclamantul că în hotărârea Inspekției Ecologice Criuleni este menționat că SC „Remih & Co” SRL a încălcat prevederile art. 31 și art. 72 pct. 3 din Codul funciar, care reglementează neadmiterea acțiunilor negative asupra terenurilor agricole, asupra pădurilor și altor terenuri din afara hotarelor terenurilor atribuite în proprietate, posesiune și în folosință și schimbarea destinației terenurilor de calitate superioară, însă nu a indicat ce lucrări cu acu acțiune negativă și care contravin legii a efectuat societatea.

Solicită anularea hotărârii Inspekției Ecologice Criuleni din 11 mai 2015 ca ilegală în fond și emisă contrar prevederilor legii.

Prin hotărârea Judecătorei Criuleni din 31 iulie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind anulată hotărârea Inspekției Ecologice Criuleni cu privire la sistarea activității de extragere a substanțelor minerale utile de către SC „Remih & Co” SRL din extravilanul satului Slobozia-Dușca raionul Criuleni din 11 mai 2015 ca ilegală și emisă contrar prevederilor legii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, a fost admisă cererea Inspectoratului Ecologic de Stat privind repunerea apelului în termen și repus în termen apelul declarat de Inspectoratul Ecologic de Stat. Totodată a fost ridicată pricina de la examinare și remisă în prima instanță pentru redactarea hotărârii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, a fost admis apelul declarat de Inspekția Ecologică Criuleni, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel stabilind că acțiunea este înaintată de SC „Remih & Co” SRL în ordinea prevăzută de Legea contenciosului administrativ, a reținut că capătul de cerere privind refuzul Inspekției Ecologice Criuleni de a soluționa cererea prealabilă din 19 mai 2015 nu constituie obiect de examinare în instanța de contencios administrativ deoarece nu întrunesc elementele caracteristice unui act administrativ în sensul art. 2 și art. 3 din Legea contenciosului administrativ.

În consecință, instanța de apel a respins cerințele SC „Remih & Co” SRL cu privire la constatarea ilegalității refuzului de a soluționa cererea prealabilă și a menționat că cererea prealabilă este un act efectuat în scopul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, pe când controlului judiciar urmează a fi supus doar actul administrativ propriu-zis, adică actul prin care se încalcă un drept recunoscut de lege.

Totodată vizavi de cerințele privind legalitatea hotărârii Inspekției Ecologice Criuleni din 11 mai 2015 „Cu privire la sistarea lucrărilor de extragere a zăcămintelor minerale din extravilanul s. Slobozia-Dușca raionul Criuleni efectuate de către SC „Remih & Co” SRL, Colegiul instanție de apel a constatat că hotărârea contestată a fost emisă de Ecologică Criuleni ca urmare a constatării faptului că SC „Remih & Co” SRL efectuează lucrări de extragere a zăcămintelor minerale de nisip-prundiș de sub terenurile agricole amplasate pe o suprafață de 6,73 ha, deținute de reclamant cu

drept de proprietate, în timp ce, a fost aprobată schimbarea destinației terenurilor doar cu suprafața de 2,3 ha, fapt recunoscut de însuși reclamant.

La acest capitol instanța de apel a reținut prevederile art. 8 din Codul funciar potrivit căruia, stabilirea și schimbarea destinației terenurilor se efectuează de către Guvern, la propunerea consiliilor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau, respectiv, de nivelul al doilea, în temeiul cererii proprietarului, și a conchis că cererile SC „Remih & Co” SRL adresate autorității publice privind schimbarea destinației terenurilor ce le deține, nu acordă întreprinderii reclamante dreptul de a efectua pe terenurile agricole lucrări de extragere a zăcămintelor minerale, mai mult că prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din data de 28 iunie 2016, a fost respinsă cererea de chemare în judecată a SC „Remih & Co” SRL împotriva refuzului Consiliului Sătesc Slobozia-Dușca de a adopta o decizie privind schimbarea destinației terenurilor agricole menționate mai sus.

Subsecvent instanța de apel a reținut prevederile art. 31 Cod funciar, care statuează că proprietarii funciari, întreprinderile, instituțiile, organizațiile, alți posesori și beneficiari, care exploatează bogății minerale sau efectuează alte lucrări cu acțiune negativă asupra terenurilor agricole, pădurilor și altor terenuri situate în afara hotarelor terenurilor atribuite lor sunt obligați să prevadă și să ia măsuri pentru neadmiterea acțiunilor negative și a concluzionat că SC „Remih & Co” SRL contrar prevederilor legale exploatează subsolul terenurilor agricole cu o suprafață de 4,91 ha, iar Inspekția Ecologică Criuleni, justificat a dispus sistarea acestor lucrări.

La data de 10 ianuarie 2017, SC „Remih & Co” SRL, reprezentată de avocatul Placinta Grigorii, a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia contestată, menținând că lucrările de extragere a nisipului au fost efectuate în limitele perimetrului miner atribuit iar concluziile instanței cu referire la încălcarea prevederilor art. 31 din Codul funciar și exploatarea subsolului terenurilor agricole cu o suprafață de 4,91 ha este eronată.

Totodată susține că instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul că în hotărârea Inspekției Ecologice Criuleni nu este indicat care lucrări cu acțiune negativă, ce contravin legislației cu privire la protecția mediului au fost efectuate, or la extragerea zăcămintelor fără schimbarea destinației terenului nu au fost încălcate normele cu privire la protecția mediului, fiind efectuate aceleași lucrări ca și pe terenurile al căror destinație a fost schimbată.

Indică recurentul că unica încălcare pe care a admis-o a fost neachitarea la timp a sumei pentru schimbarea destinației, însă care a fost stabilită și încasată prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 28 iunie 2016, devenită definitivă.

La 24 februarie 2017, Inspectoratul Ecologic de Stat a depus referință asupra recursului declarat de SC „Remih & Co” SRL, invocând netemeinicia acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din scrisoarea Curții de Apel Chișinău înregistrată cu nr. de ieșire 32747, copia deciziei din 08 noiembrie 2016 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, inclusiv recurentului SC „Remih & Co” SRL la data de 28

noiembrie 2016 (f.d. 107), însă date ce ar confirma și recepționarea acestuia de către destinatari materialele cauzei nu conțin.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 ianuarie 2017, împotriva deciziei instanței de apel din 08 noiembrie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SC „Remih & Co” SRL, reprezentată de avocatul Placinta Grigorii este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SC „Remih & Co” SRL, reprezentată de avocatul Placinta Grigorii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor invocate de SC „Remih & Co” SRL în prima instanță și în instanța de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în

recursul declarat de către SC „Remih & Co” SRL, reprezentată de avocatul Placinta Grigorii, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SC „Remih & Co” SRL, reprezentată de avocatul Placinta Grigorii ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea Comercială „Remih & Co” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Placinta Grigorii se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva